T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11
7. DENETİM BULGULARI 11
8. EKLER 21

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı 2
Tablo 2: İdari Personel Sayıları 3
Tablo 3: Akademik Personelin Kadro Durumu 3
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 4
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 5
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 5
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 6

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kamulaştırma İşlemlerinin İptal Edilmesiyle Kesinleşmiş İdare Alacakları ile Koşullu Varlıkların Mali Tablolarda Gösterilmemesi

2. Harcama Birimleri Arasındaki Taşınır Devir İşlemlerinde Kullanılan Hesapların Bakiye Vererek Bilançoyu Etkilemesi

B. Diğer Bulgular

1. Tezsiz Yüksek Lisans Programlarına Öğrenci Kabulünde Bazı Firma, Kurum ve Kuruluş Personeline İndirim Uygulanması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Bursa Teknik Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 21.07.2010 tarih ve 6005 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Bursa Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır. Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri, Uygulama ve Araştırma Merkezleri ile Merkezi Araştırma Laboratuvarından oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları, Hukuk Müşavirliği, Ofisler ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör, Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

www.balioglu.net

Bursa Teknik Üniversitesi bünyesinde 6 fakülte, 2 enstitü, 2 yüksekokul, 1 araştırma laboratuvarı ile 10 uygulama ve araştırma merkezi bulunmakta olup eğitim-öğretim faaliyetleri 2 yerleşkede sürdürülmektedir. Bursa Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik • Hukuk Müşavirliği • Daire Başkanlıkları -Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı -İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı -Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı -Personel Daire Başkanlığı -Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı -Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı -Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı -Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi • Ofisler -Dış İlişkiler Ofisi -İletişim Ofisi -Kurumsal Gelişim Ofisi	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • Fakülteler -Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi -Orman Fakültesi -İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi -Mühendislik ve Tasarım Fakültesi -Denizcilik Fakültesi -İletişim Fakültesi • Yüksekokullar -Yabancı Diller Yüksekokulu -Meslek Yüksekokulu • Enstitüler -Fen Bilimleri Enstitüsü -Sosyal Bilimler Enstitüsü • Uygulama ve Araştırma Merkezleri (10 adet) • Merkezi Araştırma Laboratuvarı

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 701'dir. Bu personelden 442 kadrolu akademik personel, 7 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 154 idari personel ve 98 işçi kadrosunda personel bulunmaktadır. İdari ve akademik personelin 2020 yılsonu itibariyle sayıları ve kadro durumları Tablo 2 ve 3'te yer almaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	125	203	328
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	1	15	16
Teknik Hizmetleri Sınıfı	26	44	70
Avukatlık Hizmetleri	0	3	3
Yardımcı Hizmetli	2	36	38
İşçi	98	0	98
Toplam	**252**	**301**	**553**

Tablo 3: Akademik Personelin Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	44	46	90	44	0
Doçent	38	91	129	38	0
Dr. Öğretim Üyesi	117	100	217	117	0
Öğretim Görevlisi	77	81	158	77	0
Araştırma Görevlisi	166	102	268	166	0
TOPLAM	**442**	**420**	**862**	**442**	**0**

www.balioglu.net

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, **T.C. Milli Eğitim Bakanlığına** sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 84.067.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 49.872.847,70 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 133.939.847,70 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin 131.434.037,81 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

www.balioglu.net

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	53.042.000,00	59.599.552,00	59.379.170,05	99,63	45,18
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.353.000,00	8.078.837,00	8.066.721,51	99,85	6,14
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.401.000,00	9.621.049,00	7.563.631,78	78,61	5,75
05-Cari Transferler	1.369.000,00	2.838.409,70	2.740.296,68	96,54	2,08
06-Sermaye Giderleri	17.902.000,00	53.802.000,00	53.684.217,79	99,78	40,85
TOPLAM	**84.067.000,00**	**133.939.847,70**	**131.434.037,81**	**98,12**	**100**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %98,12 seviyesinde gerçekleşmiştir. Personel giderlerinde %99,63, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %99,85, mal ve hizmet giderlerinde %78,61, cari transferlerde %96,54 ve sermaye giderlerinde %99,78 oranlarında gerçekleşme mevcuttur.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri, Mevlana Değişim Programı, Farabi Değişim Programı ve Avrupa Birliği hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 1.846.843,21 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.000,00	3.622.793,00	17.251,40	2,7
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	83.819.000,00	124.408.568,80	148,43	95,66
05-Diğer Gelirler	227.000,00	2.016.081,28	888,14	1,55
TOPLAM	**84.067.000,00**	**130.047.443,08**	**154,69**	**100**

Buna göre 2020 yılı bütçe geliri %154,69 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %54,69 oranında aşılmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %17.251,40, alınan bağış ve yardımlar %148,43 ve diğer gelirler %888,14 oranlarında beklenin üstünde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	35.681.865,06	48.056.247,96	59.379.170,05	35	24
SGK Devlet Prim Giderleri	4.970.638,39	6.618.434,30	8.066.721,51	33	22
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	8.186.463,95	9.094.077,91	7.563.631,78	11	-17
Cari Transferler	1.203.324,84	2.027.304,11	2.740.296,68	68	35
Sermaye Giderleri	23.026.855,34	24.884.556,54	53.684.217,79	08	1,16
Toplam	**73.069.147,27**	**90.680.620,82**	**131.434.037,81**	**24**	**45**

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.361.233,84	3.451.192,80	3.622.793,00	03	05
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	66.611.191,04	84.470.544,00	124.408.568,80	27	47

Diğer Gelirler	1.695.271,86	2.618.384,17	2.016.081,28	54	-23
Toplam	**71.667.696,74**	**90.540.120,97**	**130.047.443,08**	**26**	**44**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	115,00	0,00	0,00	-	00
Net Toplam	**71.667.581,74**	**90.540.120,97**	**130.047.443,08**	**26**	**44**

Dönem faaliyet geliri 140.473.115,89 TL, faaliyet gideri ise 121.833.246,30 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 18.504.752,99 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
121.833.246,30	140.473.115,89.	135.116,60	140.337.999,29	18.504.752,99

Bursa Teknik Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Bursa Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 278.757,03 TL dönem karı ile kapatmıştır.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

www.balioglu.net

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve

sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği, ancak henüz yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlenmediği ve yazılı olarak bildirilmediği anlaşılmıştır

2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan, İdarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren Performans Programı hazırlanmıştır. Ayrıca İdarenin bütçesinin Stratejik Plan ve Performans Programına uygun olarak hazırlandığı görülmüştür.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği, ancak tamamlanmadığı tarafımıza bildirilmiştir.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları yapılmış ve iş akış şemaları hazırlanmıştır.

www.balioglu.net

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. Bursa Teknik Üniversitesi 2020 yılı Faaliyet Raporu yasal süresi içinde İdare web sayfasında yayımlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

Bununla birlikte Bursa Teknik Üniversitesinde Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumu sağlamak amacıyla belirlenen eylemlerden 2020 yılsonuna değin tamamlanamayanlar bulunmakta olup bu eylemler aşağıda sıralanmıştır.

-İmza Yetkileri Yönergesi hazırlanmamış ve personele duyurulmamıştır.

-Hassas görevler belirlenmiş ancak tanımlanan riskleri azaltmak için özel kontrol mekanizmaları (rotasyon, yedek personel görevlendirme vb.) geliştirilmesi ve risk seviyesinde meydana gelen değişikliklerin gözden geçirilmesi hususlarında henüz çalışma yapılmamıştır.

-Üniversiteye ait Stratejik Planda yer verilen hedeflere yönelik risklerin belirlenip kayıt altına alınacağı "Risk Kayıt Formu" ve "Konsolide Risk Raporları" hazırlanmamıştır.

-Kontrol faaliyetleri ile ilgili risk çalışmaları yapılmamıştır.

-Hata ve usulsüzlük risklerinin azaltılması ve uygun gözetim faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi için organizasyon yapısındaki hiyerarşik kontrol noktaları tespit edilmemiş, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesine ilişkin yöntemler belirlenmemiştir.

-16.05.2013 tarih ve 28649 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2013/4625 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bursa Teknik Üniversitesine tahsis edilen 2 adet "iç denetçi" kadrosuna henüz atama yapılmamış, atamaya ilişkin uygun görüş alınmak üzere "İç Denetim Koordinasyon Kurulu" ile iletişime geçilmemiş ve Üniversite bünyesinde bir "iç denetim" birimi kurulmamıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bursa Teknik Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamulaştırma İşlemlerinin İptal Edilmesiyle Kesinleşmiş İdare Alacakları ile Koşullu Varlıkların Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Kamu İdaresinin bedelini ödeyerek kamulaştırma yoluyla edindiği taşınmazlar hakkında açılan bedel artırım davaları sonucunda; Üniversite adına kayıtlı tapuların iptal edilmesi ve ilgililerine ödenen kamulaştırma bedellerinin bu kişiler tarafından Üniversite hesaplarına iadesi kararları alınmış, ancak kesinleşen alacaklar ile koşullu varlıkların mali tablolarda gösterilmediği tespit edilmiştir.

Üniversite Yönetim Kurulunun 05.03.2014 tarih ve 2014-06 sayılı toplantısıyla alınan 1 no.lu karar ile Bursa ili Kestel İlçesi Çataltepe ve Serme köylerinde kayıtlı 318.235 metrekare yüzölçümlü 44 adet parseldeki mülkiyetli taşınmazın kamulaştırılması kabul edilerek, taşınmaz malikleri ile öncelikle pazarlıkla anlaşma yoluna gidilmiştir. Bedelde uzlaşılamayınca, bedel tespiti ve kamulaştırmaya karar verilmesi için mahkemeye başvurulmuştur. Bursa ilinde görülmekte olan davalarda ilk derece mahkemelerinde verilen kararlar ile tespit edilen kamulaştırma bedelleri taşınmaz maliklerine ödenmiş ve tapular Bursa Teknik Üniversitesi adına tescil edilmiştir. Kamulaştırılan alan toplamda 317.855 metrekare olup 27.103.443,00 TL ödeme yapılmıştır.

www.balioglu.net

Kamulaştırılan yerlerin eski malikleri, ödenen bedelin düşük olduğu gerekçesiyle bedel artırım davaları açmışlar ve konu Yargıtaya kadar intikal etmiştir. Yargıtay ise dosyalardan 8'inde kamulaştırma bedellerinin yeterli olduğuna hükmetmiş, kalan dosyaları ek bedel tespiti için ilk derece mahkemelerine göndermiştir. İlk derece mahkemeleri yapılan kamulaştırmaların iptaline ve kamulaştırma bedellerinin ödendiği tarihteki tutarları üzerinden Üniversiteye iadesine karar vermiştir.

Kamulaştırılan 44 parselden sadece 1 parselin eski maliki, kendisine ödenen 248.068,00 TL'yi iade etmiştir. Diğer taşınmazlardan 16 dosyaya ait 8.975.640,00 TL alacak kesinleşmiş olup kalan 19 dosyayla ilgili olarak ilk derece mahkemesi kararına karşı düzeltme veya temyiz talebiyle açılan davalar devam etmektedir. Kesinleşmemiş alacak miktarı ise 17.879.735,00 TL'dir.

Kesinleşmiş ve tahsilinde bütçeye gelir kaydedilecek olan 8.975.640,00 TL İdare alacağının 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına alınarak 600 Gelirler Hesabında faaliyet geliri olarak gösteriminin sağlanması gerekir iken bu işlemin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Henüz yargı süreci devam eden 17.879.735,00 TL muhtemel İdare alacağının ise koşullu varlıklarla ilgili esas ve usulleri belirleyen 19 no.lu Devlet Muhasebesi Standardına göre nazım hesaplar vasıtasıyla bilançoda açıklanması icap etmektedir.

19 no.lu Devlet Muhasebesi Standardına göre koşullu varlık; geçmiş olaylardan kaynaklanan ve kurum ya da kuruluşun tam anlamıyla kontrolünde bulunmayan, bir veya daha fazla kesin mahiyette olmayan olayın ileride gerçekleşip gerçekleşmemesi ile mevcudiyeti teyit edilecek varlıklardır.

Koşullu varlıklar kural olarak mali tablolarda gösterilmemekle birlikte kamu idaresine ekonomik fayda potansiyeli sağlama ihtimalinin olduğu durumlarda mali tablo dipnotlarında açıklanması gerekir.

Üniversitenin bedel ödeyerek edindiği taşınmazlar üzerindeki mülkiyet hakkının iptaline ve ödenen kamulaştırma bedellerinin iadesine yönelik kesinleşmiş karar örneklerinin fazlalığı, yargı süreci devam eden aynı mahiyetteki alacaklar için de koşullu alacak olarak dikkate alınmalı ve bu sebeple bilanço dipnotlarında açıklanmalıdır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi muhasebe birimince gerekli kayıtlar 2021 yılında yapılmış olsa da, yukarıda açıklandığı üzere kesinleşen alacaklar ile koşullu varlıkların denetim yılına esas mali tablolarda gösterilmemesi sebebiyle 2020 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600 Gelirler Hesabında 8.975.640,00 TL ve Bilançoda 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı ile 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında aynı tutarda eksikliğe yol açıldığı, diğer taraftan koşullu varlık tutarı olan 17.879.735,00 TL'nin nazım hesaplar vasıtasıyla açıklanmayarak 2020 Mali Yılı Bilançosunun bilgi verme fonksiyonunun yerine getirilmediği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Harcama Birimleri Arasındaki Taşınır Devir İşlemlerinde Kullanılan Hesapların Bakiye Vererek Bilançoyu Etkilemesi

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliği taşıyan Bursa Teknik Üniversitesinin harcama birimleri arasındaki taşınır devir işlemlerinde, 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanıldığı ve bu hesapta kayıtlı tutarın 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 364'üncü maddesi uyarınca 511 no.lu Hesabın; aynı bütçeli kamu idaresine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları

tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 365'inci maddesinde; *"Kamu idarelerince yürütülen ve yönetilen ulusal otomasyon sistemlerinin kullanıldığı muhasebe birimlerinde muhasebe birimleri arası işlemlerin muhasebeleştirilmesinde, adına işlem yapılan muhasebe birimi tarafından işlemi başlatan muhasebe biriminden elektronik ortamda gelen muhasebeleştirme belgesine dayanılarak kayıt yaptırılmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir."*

Hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla tek bir muhasebe birimi olan Kamu İdarelerinde 511 no.lu Hesabın kullanılacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Mezkur Yönetmeliğin 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına ilişkin olarak hükümler ihtiva eden 371 ve 372'nci maddelerinde, adı geçen hesabın bu grup içindeki hesapların yılsonunda kalan bakiyeleri ve bu bakiyelere ilişkin olarak daha sonraki yıllarda yapılan kayıtların izlenmesi için kullanılacağı, malî yılsonu itibarıyla muhasebe birimlerince bu hesaba kaydedilen tutarların, Hazine ve Maliye Bakanlığınca merkezde birleştirileceği ve birleştirme sonucu, hesabın borç veya alacak bakiyesi vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemeler yapılacağı ifade edilmektedir.

www.balioglu.net

519 no.lu Hesabın işleyişi, Yönetmeliğin 373'üncü maddesinde açıklanmakta olup dönem sonu itibarıyla muhasebe birimleri arası işlemler hesabının alacak bakiyesinin bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç, borç bakiyesinin ise bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Say2000i sisteminin muhasebe kayıt formunda işlem yapılırken taşınırları devir eden ve devir alan birim kodları aynı fiş içerisinde yazılarak işlem yapılabilmekte iken Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sisteminde birimler arası amortismanların devrinin nasıl yapılacağı konusunda tereddüt oluşmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığı sorunun çözümü için amortisman devirlerinin yanı sıra taşınır, alacak ve emanet devir işlemlerinde de 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanılmasının gerekli olduğu yönünde İdarelere 27.12.2017 tarih ve 99161486-700-27345 sayılı Genel Yazı ile duyuruda bulunmuş, Üniversite de buna istinaden 511 ve 510 no.lu Hesapları kullanmıştır.

511 no.lu Hesabın yardımcı defteri incelendiğinde; hesabın ilk kez 2017 yılında kullanılmaya başlandığı ve sene sonunda 1.839.640,98 TL bakiye vererek 519 Değer

Hareketleri Sonuç Hesabıyla bilançoya yansıtıldığı, sonraki yıllarda da hesabın kullanılmaya devam edildiği ve 2020 yılsonu itibariyle 511 no.lu Hesabın bakiyesi olan 3.346.495,59 TL'nin bilançoda 519 no.lu Hesapta yer aldığı görülmüştür.

Kamu İdaresi tarafından, bulguda yer verilen tespitle ilgili oluşan tereddüt üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünden görüş istenmiş, Genel Müdürlükçe verilen görüşte ise Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 557 nci maddesinde yer verilen;

"Bakanlık, defter, belge ve kayıtların elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, muhafazası ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması, düzenlenmesi ve yetkili mercilere verilmesi ve elektronik imzanın kullanımına ilişkin usul ve esasları gerektiğinde ilgili idarelerin de görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir. Bu kapsamda Bakanlık, yönetmeliğin muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı usul ve esas belirlemeye yetkilidir."

Hükmüne istinaden Genel Yazının hazırlandığı ve işlem yapılmasını teminen İdarelere bildirildiği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Mezkur Yönetmelik, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin ve işlemlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak, sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, malî tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konmuştur. (Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği madde 1-Amaç) Dolayısıyla, Yönetmelikte yer verilen hesap planı ve bu hesap planındaki hesaplar ve işleyişlerine ilişkin hükümler hem kullanıcılar hem de denetleyenler açısından amir hükümlerdir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün bir yazı ile 511 ve 519 no.lu Hesapların işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden Yönetmelik maddelerine ekleme yapmasının mümkün olmadığı, Yönetmeliğin 557'nci maddesindeki *"Bakanlığın Yönetmeliğin muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı usul ve esas*

belirlemeye yetkili olduğu" ibaresindeki "usul ve esasların" neler olduğu, bu usul ve esaslar ile Yönetmeliğin hangi muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı hükümler getirildiği ve bu farklı hükümlerin uygulanması sebebiyle ortaya çıkacak sonuç raporlaması hakkında bilgi verilmemiş, Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sisteminde gerçekleştirilen işlemlerden bahsedilmiştir. Nitekim Yönetmelik hükmü ile verilen yetkinin kapsamının defter, belge ve kayıtların elektronik ortama aktarılması kapsamında değerlendirilmesi gerekmekte olup bulgu konusu edilen hususla ilgili yeterli dayanak sağlamamaktadır.

Değer Hareketleri Hesap Grubunun, aynı bütçeli kamu idarelerinin farklı muhasebe birimleri arasındaki nakit ve nakit dışı değer hareketlerine ait işlemlerin izlenmesi için kullanılacağı mevzuatın amir hükmü olmasına rağmen, bu hesap grubunda yer alan 511 no.lu Hesabın Üniversitenin harcama birimleri arasındaki taşınır işlemlerinden dolayı kullanılarak, bakiye tutarın 519 no.lu Hesap ile 2020 Mali Yılı Bilançosunda yer almasının mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Tezsiz Yüksek Lisans Programlarına Öğrenci Kabulünde Bazı Firma, Kurum ve Kuruluş Personeline İndirim Uygulanması

Üniversitenin tezsiz yüksek lisans öğrenim ücretlerinde kendi mezunları ve personeli ile yakınlarının yanı sıra bazı firma, kurum ve kuruluş çalışanlarına indirim yaptığı tespit edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde;

"Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu İktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler İle bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara

bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz.

...

24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması ile ilgili diğer hükümleri saklıdır

Cumhurbaşkanı birinci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumlan tespit etmeye yetkilidir.

...

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce beşinci fıkrada belirtilen kanunlar dışında; kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, genelge ve benzeri düzenleyici işlemler ile diğer idari işlemlerle tesis edilmiş bulunan ücretsiz veya indirimli tarife uygulamalarına 31.12.2001 tarihinden itibaren son verilir."

Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuatta yer aldığı üzere 1005, 2330 ve 3713 sayılı Kanunlar ile getirilen istisnalar ve Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek kişi veya kurumlar dışında, kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde, işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç, herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması mümkün değildir.

4736 sayılı Kanun'un 1'nci maddesinin birinci fıkrası hükmünden istisna kapsamında yararlanacakların tespitine dair yayımlanan 2002/3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında aynen *" Kamu kurum ve kuruluşlarının ürettikleri mal ve hizmetlerden ücretsiz veya indirimli olarak faydalanacakların tespitine ilişkin ekli Kararın yürürlüğe konulması; 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1'inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 28/1/2002 tarihinde kararlaştırılmıştır.*

www.balioglu.net

Madde 1 — Gaziler, şehit ve gazi, dul ve yetimleri, özürlüler, öğrenciler ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki kişiler 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kanunun 1'inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaftır…"

Denilmiş ve günümüze değin bu Kararda 17 kez düzenleme yapılmıştır.

3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında muafiyet tanınan kişiler arasında "öğrenciler" de bulunmaktadır. Ancak burada geçen ve istisna kapsamında olan öğrencilerin, üniversitelerde eğitim öğretim gören öğrencileri kapsamadığı değerlendirilmektedir.

Anayasa'nın 42'nci maddesinde kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı ifade edilerek öğrenim hakkının kapsamının kanunla tespit edilip düzenleneceği belirtilmiştir. Madde devamında Devletin; maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapacağı, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alacağı hükme bağlanmıştır.

www.balioglu.net

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 46'ncı maddesi cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri ile ilgili düzenlemeler içermektedir. Maddeye göre yükseköğretim kurumlarında öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri, yükseköğretim programlarının özellikleri göz önüne alınarak Yükseköğretim Kurulunca hesaplanır. Öğrencilerden her bir dönem için birinci öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde ise öğrenim ücreti alınır. Devlet tarafından karşılanacak kısım ile birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim öğrencileri tarafından karşılanacak öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretleri, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri göz önünde bulundurularak belirlenir. Cari hizmet maliyetinin öğrenciler tarafından karşılanacak kısmı dışında kalan miktarı, Devlet tarafından karşılanır. Devletçe karşılanan kısım cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz. Birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim için Yükseköğretim Kurulu tarafından hesaplanan cari hizmet maliyetlerinin Devlet tarafından karşılanacak kısmı, öğrenciler tarafından karşılanacak katkı payları ve öğrenim ücretleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, her yıl haziran ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanınca belirlenir. Öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf tutulacaklar ile yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak asgari öğrenim ücretlerinin tutarı Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenir.

Madde metninde öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf tutulacakların Cumhurbaşkanı kararıyla belirleneceği ifade edilmiş olup 3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararından muafiyet tanınan öğrencilerin, katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf olacak üniversite öğrencileri olmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

Nitekim 2019-2020, 2020-2021 eğitim-öğretim dönemleri için Cumhurbaşkanı Kararı ayrı ayrı yayımlanmış olup her iki Karar'da kimlerden öğrenci katkı payı/öğrenim ücreti alınmayacağı, kimlere indirim uygulanacağı sayılmıştır. Ayrıca uzaktan öğretim kapsamında lisansüstü eğitim gören öğrencilerden alınacak öğrenim ücretinin, tezsiz yüksek lisans programlarının ücretine tabi olduğu da belirtilmiştir. Anlaşılacağı üzere Cumhurbaşkanı Kararlarında ve 2547 sayılı Kanun'da Üniversitelere öğrenci öğrenim ücretlerinde indirim yapılmasına izin veren hiç bir düzenleme bulunmamaktadır.

Üniversitenin 2020 yılı için belirlediği tezsiz yüksek lisans ücretlerinde Üniversite Senato Kararı ile yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak, Üniversite ile protokolü olan firma çalışanlarına, Sanayi ve Ticaret Odası çalışanlarına, kamu kurum ve kuruluş çalışanlarına, belediye çalışanlarına, sivil toplum kuruluş üyelerine %20, Bursa Teknik Üniversitesi mezunları ve personeli ile yakınlarına %40 oranlarında indirim yapılması öngörülmüş ve buna istinaden yüksek lisansa kayıt yaptıranlar olmuştur.

Üniversitenin bazı kurum, kuruluş ve firma personelinin yanı sıra kendi personeline, mezunlarına ve yakınlarına öğrenim ücretinde indirime gitmiş olmasının, 4736 sayılı Kanun'un 1'inci maddesine, 2547 sayılı Kanun'a, 3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ve Cumhurbaşkanı Kararlarına aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Taşınmazlar İçin Ayrılan/Ayrılması Gereken Amortismanların İncelenememesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020/11710 no.lu MİF ile taşınmazlara amortisman ayırma işlemleri yapılmıştır.
Kiraya Verilen Taşınmazların Emsal Kira Bedellerinin Tespitinde Mevzuata Aykırı İşlem Tesis Edilmesi ve Kira Bedeli Birim Fiyat Tespitinde Nesnel Bir Ölçütün Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2886 madde 9 esas alınarak rayiç bedel tespit edilmiş ve 51/g'ye göre ihaleler yapılmıştır. Bulgudaki tespitler düzeltilmiştir.
Üniversite Bünyesindeki İki Fakültenin Fiilen Atıl Durumda Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	İki fakültenin kapatılmasına yönelik senato kararı alınmış ve YÖK'e sunulmuş olmasına rağmen cevap alınamamıştır. Her iki fakültede görevli öğretim üyelerinin diğer fakültelerde ders yüklerini tamamladıkları anlaşılmıştır. İdare üzerine düşeni yerine getirmiş ve öğretim üyelerini de diğer fakültelerde görevlendirmiş olup denecek kalmamıştır.

www.balioglu.net

Mali Tabloların Sadece Cari Yıl Bilgilerini İçerecek Şekilde Düzenlenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu İdaresi tarafından 3 yılı içeren bilanço sunulmaktadır.
İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	İlerleme olmakla birlikte iç kontrol sistemi yapılandırma çalışmalarından halen tamamlanmayanlar iç kontrol sisteminin değerlendirimesi bölümüne alındı.

www.balioglu.net